

[Offentliggjort den 18. september 2020]

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1, 2. sal
4800 Nykøbing F

Telefon +45 3395 4200
bygogplan@slks.dk
www.slks.dk

CVR 34072191

16. september 2020

Jour.nr.:18/09312

Ophævelse af fredningen af Fogdens Plads 14, Dragør

Afgørelse

Denne afgørelse træder i stedet for afgørelse i brev af 24. september 2019.

Slots- og Kulturstyrelsen har besluttet at ophæve bygningsfredningen af hovedhuset på ejendommen Fogdens Plads 14, matr.nr. 273 A, Dragør By, Dragør Kommune.

Retsgrundlag

Beslutningen er truffet efter § 8, stk. 2, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer jf. lovbekendtgørelse nr. 219 af 6. marts 2018.

I kan læse mere om retsgrundlaget på side 12-14.

Spørgsmålet om affredning har været forelagt Det Særlige Bygningssyn til udtalelse som krævet efter bygningsfredningslovens § 23, stk. 3.

Begrundelse

Slots- og Kulturstyrelsen finder, at de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier i bygningen fra 1700-tallet, beliggende Fogdens Plads 14, Dragør, Dragør Kommune, er gået tabt og ikke meningsfuldt kan genoprettes.

Styrelsen er opmærksom på, at længen udgør en vigtig og karakteristisk del af bebyggelsen og kulturmiljøet i Dragørs gamle bydel.

Imidlertid har ombygninger efter 1950 betydet, at store dele af bygningen er fornyet. Disse arbejder har ikke haft karakter af vedligeholdelse eller istandsættelse af de ældre bygningsdele. Bygningen har dermed mistet en betydelig grad af autenticitet.

I det ydre er bygningen kun relativt velbevaret med enkelte oprindelige bindingsværksstolper i den nordlige langside. Der er isat nye eller nyere

vinduer, langt de fleste med termoglas, ligesom også havedøren er fornyet, hvortil kommer den dominerende kvist.

I det indre er bygningen i stueplan og på første sal domineret af en nyere planløsning, manglende skorsten og nyere overflader, herunder parketgulve, strukturvæv på væggene, glatte døre og en ny trappe. Den ændrede planløsning uden bl.a. skorsten og den nyere materialeholdning harmonerer ikke med bygningens alder eller ydre arkitektoniske udtryk, hvilket har svækket fredningsværdierne.

De få, ældre bygningsdele, der er bevaret, begrænser sig til enkelte bærende konstruktioner, hvilket ikke vurderes at være tilstrækkeligt til en opretholdelse af fredningen.

Dog finder Slots- og Kulturstyrelsen, at Fogdens Plads 14's traditionelle ydre fortsat bør bevares, idet bygningen indgår som en væsentlig del af det samlede, historiske miljø i Dragørs ældste bydel. Styrelsen har i den sammenhæng noteret sig, at Fogdens Plads 14 er omfattet af en bevarende lokalplan og er overbevist om, at bygningen også fremover vil være i gode hænder.

Slots- og Kulturstyrelsen har blandt andet noteret sig bemærkningerne om passivitet fra vores side og utilstrækkelig oplysning af sagen over for Det Særlige Bygningssyn til brug for synets udtalelse til spørgsmålet om affredning af ejendommen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at I gennem hele forløbet har været orienteret om, at en affredning kunne blive relevant, og at afgørelsen er truffet på et fuldt oplyst grundlag. Vi henviser til vores bemærkninger nedenfor under sagens baggrund.

Baggrund

Slots- og Kulturstyrelsen underrettede jer i brev af 20. november 2019 om, at styrelsen havde besluttet at foretage en fornyet høring om ophævelse af fredningen af hovedhuset, Fogdens Plads 14, Dragør.

Baggrunden for dette var, at I ikke rettidigt havde fået adgang til en sag, som I havde begæret aktindsigt i, og som I vurderede er relevant for jeres høringsvar vedrørende fredningsophævelsen. På den baggrund besluttede styrelsen at tilbagekalde sin afgørelse af 24. september 2019 om at ophæve fredningen og at gennemføre en fornyet høring om ophævelsen med frist for at komme med bemærkninger den 15. marts 2020. Efterfølgende har Slots- og Kulturstyrelsen på jeres anmodning forlænget høringsperioden yderligere til den 18. juni 2020. Forslaget om ophævelse af bygningsfredningen har samtidig været i offentlig høring i perioden fra 20. november 2019 til 18. juni 2020.

Slots- og Kulturstyrelsens høringsbrev af 20. november 2019 gengav Det Særlige Bygningssyns udtalelse af 6. december 2018 og oplyste om, at alle oprindelige høringssvar, der var indsendt inden den oprindelige høringsperiodes afslutning den 25. juni 2019, vil indgå i styrelsens overvejelser, og behøvede derfor ikke genfremsendelse.

Slots- og Kulturstyrelsen modtog syv høringssvar i den oprindelige høringsperiode, der sluttede den 25. juni 2019. Høringssvaret fra jer som ejere forholder sig specifikt til ophævelsen af fredningen af jeres ejendom. Seks høringssvar forholder sig generelt kritisk til de påtænkte ophævelser af 14 bygningsfredninger i Dragør.

I den nye høringsperiode frem til den 18. juni 2020 har Slots- og Kulturstyrelsen modtaget to høringssvar. Det ene er fra jer som ejer og er suppleret ved brev af 20. august 2020. Det andet høringssvar er fra Beboerforeningen for Dragør Gamle By.

I det følgende refereres og kommenteres høringssvarene. Først høringssvarene fra den første høring. Det vil være en gentagelse af store dele af styrelsens brev af 24. september 2019. Derefter refereres og kommenteres de to høringssvar fra perioden frem til 18. juni 2020 samt de supplerende bemærkninger af 20. august 2020 med særlig vægt på, om der er fremkommet nye forhold af betydning for opfattelsen af fredningsværdierne i hovedhuset, Fogdens Plads 14.

Høringssvar, der specifikt forholder sig til ophævelsen af fredningen af Fogdens Plads 14.

I brev af 31. maj 2019 med tilhørende PowerPoint skriver I som ejere:

- At I er repræsenteret af advokat Sven Hougaard.
- At der alene er tale om et foreløbigt høringssvar og at I forbeholder jer at komme med yderligere bemærkninger.
- At styrelsen ikke har hjemmel til at ophæve fredningen, og at styrelsen gennem mange år har udvist passivitet og ”i mange tilfælde decideret [har] godkendt og fulgt ændringerne”. I henviser konkret til en større renovering i 1968, der er godkendt af styrelsen (side 14). Derfor finder I, at I ved overtagelsen i 1996 ”ingen grund [havde] til at befrygte væsentlige ændrede forhold”.
- At besigtigelsen i 2013 i forbindelse med fredningsgennemgangen ”alene [havde] karakter af en hurtig gennemgang på 10-15 minutter ... og at hovedparten af ejerne af de berørte ejendomme oplevede nyansatte som var helt uforberedte, de havde intet eller kun begrænset kendskab til byens ejendomme, grundlaget for de enkelte bygningsfredninger, mv.”.

- At I i 2014 oplyste styrelsen om en række fejl i gennemgangen, især at planløsningen ikke var ændret væsentligt, og at vinduerne med termoruder allerede var under udskiftning, samt at der aldrig har været et kvadratisk termovindue i nordsiden.
- At udtalelsen fra Det Særlige Bygningssyn bygger på et fejlagtigt grundlag idet jeres synspunkter ikke er forelagt Bygningssynet, fordi styrelsen forholder Bygningssynet ”vigtige, faktuelle og principielle oplysning” (side 19).
- At styrelsens afgørelse i forbindelse med aktindsigt er præget af mangel på åbenhed, samt at styrelsen fejlagtigt har truffet afgørelser med henvisning til offentlighedsloven og ikke efter forvaltningsloven.
- At det tegner et billede af en styrelse ”som dels handler i strid med god forvaltningsskik, dels i deres konkrete adfærd handler manipulerende overfor såvel berørte ejere som overfor Det Særlige Bygningsnævn.”
- At styrelsen har inddraget ”helt usaglige hensyn, herunder Slots- og Kulturstyrelsens interne økonomiske hensyn, hensyn til de administrative omkostninger til opretholdelse af fredninger, Slots- og Kulturstyrelsens omdømme og prestige (ikke at indrømme fejl) mv.”
- At ejendommens miljømæssige, kulturhistoriske og arkitektoniske værdi er høj. Der er mange velbevarede bygningsdetaljer som hele tagkonstruktionen, sokkelsten og bjælkelaget.
- At kvisten mod syd er blevet udskiftet til en stråtagskvist, at rækken af tagsten er fjernet og erstattet af et helt stråtag, at skorstenen er fjernet og et halvtag over indgangen er fjernet. Disse ændringer er fra 1968 og har ”på markante områder styrket de oprindelige fredningsværdier og er opretholdt siden da.”
- At de moderne termoruder er udskiftet med nye koblede vinduer med hjørnebånd og kitfals, mens de to moderne ovenlysvinduer mod nord ikke er udskiftet.
- At styrelsens beskrivelse af bygningen er forkert, fordi der ikke findes termoruder i stuer, da de vinduer, der fandtes ved besigtigelsen i 2013, senere er udskiftet, og der aldrig har været kvadratiske termovinduer mod nord.
- At stuen ikke har ændret placering, at der også er indrettet rum i tagetagen i andre fredede bygninger i Dragør, at der er et massivt

egeparketgulv, som erstattede de rådne gulvbrædder, at der enkelte steder er udskiftet glatte døre med fyldingsdøre.

- At der efter jeres opfattelse er tale om en helt urimelig og uforklarlig forskelsbehandling mellem jeres ejendom og jeres nabos ejendom, som nærmere er betinget af smag end af en saglig vurdering.
- Endelig tilbyder I ”at lave en forpligtende handlingsplan, hvor vi retter op på det som Slots- og Kulturstyrelsen beskriver som en ”Nyere materialeholdning (der) ikke harmonerer med bygningens alder eller ydre arkitektoniske udtryk”. I fortsættelse heraf tilbyder I at investere ca. 700.000 kr. ”i en styrkelse af fredningsværdierne - under forudsætning af en fortsat fredning. Økonomisk set vil denne investering være positiv, idet et realkreditlån på 700.000 kr. vil være væsentlig billigere end de årlige ekstraudgifter i forbindelse med en affredning.”

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

I forhold til styrelsens lovgrundlag, besigtigelsen og processen vil Slots- og Kulturstyrelsen gerne understrege, at forslaget om ophævelse af fredningen ikke bygger på en individuel medarbejders vurdering. Forslaget og det tilhørende dokumentationsmateriale har således været drøftet på flere teammøder med deltagelse af en fagchef. Der henvises i øvrigt til de generelle kommentarer om processen på side 16-17 i denne afgørelse.

Specifikt om, at ombygningen i 1968 er sket med bygningsfredningsmyndighedens tilladelse, må Slots- og Kulturstyrelsen konstatere, at det ikke er muligt at finde nogen ansøgning eller tilladelse i styrelsens arkiv. Desuden var målet med fredningsgennemgangen at beskrive de fredede bygninger og i den forbindelse vurdere, om den enkelte bygning fortsat har de tilstrækkelige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier til, at fredningen kan oprettholdes.

Ved brev af 16. juni 2014 har I påpeget fejl ved beskrivelsen af jeres bygning, bl.a. at der ikke findes et nyere kvadratisk termovindue i nordsiden, og at de mange termovinduer, der fandtes ved besigtigelsen i 2013, efterfølgende er blevet udskiftet med koblede vinduer. Styrelsen må konstatere, dels at der heller ikke i dette tilfælde kan findes nogen ansøgning om tilladelse til vinduesudskiftningen i styrelsens arkiv, dels at det ikke ændrer ved, at vinduerne er nye og ikke udgør en fredningsværdi i sig selv. I forhold til planløsningen er det styrelsens opfattelse, at den er nyere, blandt andet på grund af det sydvendte køkken, der ikke er karakteristisk for et hus fra slutningen af 1700-tallet.

Det er en fejl, når det fremgår af oplægget til Det Særlige Bygningssyn, at der er to kvadratiske termovinduer mod nord. At de mange termovinduer er udskiftet efter besigtigelsen kan styrelsen af gode grunde ikke være bekendt

med, da det tilsyneladende er sket uden styrelsens vidende – og i strid med bygningsfredningsloven. Det beklager Slots- og Kulturstyrelsen. Ingen af disse forhold ændrer i øvrigt ved beskrivelsen og vurderingen af de få tilbageværende fredningsværdier.

At der findes enkelte oprindelige bygningsdele som bindingsværksstolperne i den nordlige langside, sokkelsten og et ældre bjælkelag er forhold, som hverken Det Særlige Bygningssyn eller Slots- og Kulturstyrelsen har bestridt.

Men forhold, I selv nævner, som opsætningen af en stråtagskvist, fjernelsen af en skorsten og et halvtag over indgangen, indretningen af rum i loftetagen, udskiftningen af rådne gulvbrætter med egeparketgulv og enkelte glatte døre med fyldingsdøre samt udskiftningen af vinduer, omend nu i traditionel udformning, viser netop, at der er sket meget omfattende fornyelser. De har efter Det Særlige Bygningssyn og Slots- og Kulturstyrelsens opfattelse reduceret fredningsværdierne, ikke fastholdt dem.

I forhold til, at der skulle være sket tilsvarende ændringer i andre fredede bygninger i Dragør, hvor fredningen er fastholdt, og der derfor skulle være tale om usaglig forskelsbehandling, vil Slots- og Kulturstyrelsen understrege, at fredningsgennemgangen har foretaget en konkret og individuel beskrivelse og vurdering af de samlede fredningsværdier i hver enkelt bygning og ejendom. Der kan derfor godt findes identiske forandringer af enkeltelementer som f.eks. termovinduer, der i ét tilfælde fører til forslag om affredning og i et andet ikke gør det, fordi de er afvejnet i forhold til andre fredningsværdier.

Byskriverstræde 5 og Rønne Allé 38 adskiller sig eksempelvis fra Fogdens Plads 14 og Rønne Allé 40 ved, at den langsgående opdeling af huset og flere små rum, som er så karakteristisk for denne type bygninger, er tilstede. Rønne Allé 38, hvor der er termoglas, har et stort antal traditionelle snedkerdetaljer i det indre så som ældre gulve, bræddeskillevæg med fyldinger og afsluttet med tallerkenrækkelse, flere ældre døre og en ligeløbstrappe.

Slots- og Kulturstyrelsen noterer sig jeres tilbud om at investere ca. 700.000 kr. i en styrkelse af fredningsværdierne. Flere af de arbejder vil utvivlsomt være en gevinst for helhedsindtrykket, men det vil ikke tilføre bygningen autenticitet, og dermed fredningsværdi, hvor denne allerede er tabt.

Høringssvar, der generelt forholder sig kritisk til de påtænkte op- hævelser af 14 bygningsfredninger i Dragør:

1. Mail af 12. marts 2019 fra organisationen Europa Nostra Danmark. Af mailen fremgår det, at organisationen Europa Nostra DK finder:
 - 1.1 At de foreslåede affredninger vil betyde et stort tilbageskridt for det organiserede bevaringsarbejde i Dragør.

- 1.2 At affredningerne af enkeltbygninger udsætter de sammenhængende kulturmiljøer for en unødigt risiko, som kan få store konsekvenser.
 - 1.3 At affredningerne derfor bør stilles i bero, indtil der er fundet en varig og holdbar løsning til sikring af kulturmiljøerne, sådan som flere bevaringsorganisationer arbejder for.
2. Mail af 11. april 2019 fra Dragør Kommune, Plan og Teknik. I mailen giver Dragør Kommune udtryk for:
- 2.1 At mange af byens gamle huse, der nu står til affredning, er kommet i klemme ved lovændringen fra opdeling i A- og B-fredninger til kun en fredningstype.
 - 2.2 At der i forbindelse med Slots- og Kulturstyrelsens gennemgang af Dragørs fredede bygninger er lagt alt for megen vægt på, om vores huse – udover at være fuldt bevaringsværdige udvendigt (iht. en tidligere A-fredning) – også i større omfang er bevaret indvendigt. Endda selvom de eventuelle indvendige ændringer er sket efter råd, vejledning og godkendelse fra fredningsmyndigheden.
 - 2.3 At der bør tages hensyn til den samlede fredningsværdi for det enkelte hus i den by, der nu er kommet med på tentativlisten for UNESCOs verdenskulturarv. Selvom der er sket måske væsentlige ombygninger indvendigt, kan det enkelte hus samlede fredningsværdi udmærket tilgodeses fuldt ud af bygningens ydre. Ved en senere indvendig ombygning vil et eventuelt krav om delvis tilbageføring kunne gennemføres, hvis fredningsmyndighederne finder det ønskeligt.
 - 2.4 At kommunen med baggrund i den bevarende lokalplanlægning og den brede vifte af bevaringsinitiativer fortsat vil have fokus på byens og husenes bevaring og sikring af det enestående kulturmiljø, men at bekymringen for kontinuiteten i og forståelsen for den samlede bevaringsindsats efter fredningsophævelserne synes reel.
 - 2.5 At da den nuværende bygningsfredningslov alene har til hensigt at frede bygninger og ikke kulturmiljøer, skal der opfordres til, at der tages initiativ til at udvide og ændre lovgivningen, så også helheder og et samlet bymiljø som Dragør gamle bydel kan sikres optimalt.
3. Mail af 29. maj 2019 fra Museum Amager og Historisk Arkiv for Dragør Kommune. I mailen skriver de to institutioner:
- 3.1 At de finder det betænkeligt at ophæve så mange af fredningerne i Dragør.
 - 3.2 At det folkelige engagement var udgangspunkt for bevaringsbestræbelserne og de første fredningsforslag i 1940erne, og at intentionen var at bevare et samlet bymiljø, selv om man kun havde fredning af enkeltbygninger som instrument. Derfor er der flere fredninger i

udvalgte gader, og derfor strider ophævelsen af fredninger i disse gadeforløb mod dette princip.

- 3.3 At der kan rejses tvivl om, hvorvidt Slots- og Kulturstyrelsen med rimelighed kan tale om en oprindelig tilstand og måle forandring i forhold til den, idet den ”oprindelige tilstand” ikke er kendt med sikkerhed. I en række tilfælde er der tale om forholdsvis små og reversible bygningsmæssige ændringer, der motiverer indstillingen om affredning.
- 3.4 At optagelsen af Dragør gamle by og havn på Kulturministeriets tentativliste for mulige indstillinger til udpegning som verdenskulturarv gør det særligt vigtigt at være påpasselig med at benytte de samme kriterier for affredning, som bruges andre steder i landet.
- 3.5 At lokalplanlægning ikke i alle tilfælde er et tilstrækkeligt instrument til at opnå en så høj grad af bevaring, som der er i Dragør. Der henvises til, at der jævnligt gives dispensationer og lempes på kravene i forhold til lokalplanens bestemmelser. Derfor vil bygningsfredning stadig være det mest virkningsfulde middel til at sikre byens umistelige kulturmiljøer.

4. Mail af 2. juni 2019 fra Beboerforeningen for Dragør Gamle By. I mailen påpeger beboerforeningen:

- 4.1 At beslutningsgrundlaget er mangelfuldt, at Slots- og Kulturstyrelsens oplæg til Det Særlige Bygningssyn indeholder faktuelle fejl, og at der derfor bør gennemføres en fornyet besigtigelse. Beboerforeningen er blevet lovet at kunne følge processen, hvilket ikke er sket. Foreningen finder det beklageligt, at gamle aftaler ikke er blevet overholdt.
- 4.2 At affredningerne vil skade det samlede kulturmiljø, som er på tentativlisten for UNESCO-verdensarv, fordi Dragørs bevarende lokalplan ikke kan erstatte en fredning. Foreningen beklager, at bygningsfredning ikke kan omfatte samlede kulturmiljøer, og mener, at man ligefrem kan tale om et hul i bygningsfredningsloven.
- 4.3 At fredningsgennemgangen er forløbet gennem mange år med skiftende personer som kontaktperson i styrelsen. Resultatet med styrelsens forslag til affredning finder Beboerforeningen ikke acceptabelt.
- 4.4 At størstedelen af de ændringer, som styrelsen henviser til, var sket inden fredningstidspunktet, og at det er skræmmende, at styrelsen efter 40 år affreder ejendomme, som ikke er ændret, siden de blev fredet.
- 4.5 At de ændringer, der er gennemført efter fredningstidspunktet, er sket med styrelsens godkendelse. Flere af disse ændringer har været drøftet indgående mellem ejerne og Slots- og Kulturstyrelsen, ligesom styrelsen i flere situationer har givet tilskud til disse ændringer.

- 4.6 At det er uhørt, at en lovgivning først udmøntes 40 år efter vedtagelsen, og at ejerne ikke er blevet orienteret om, at de pågældende ejendomme ikke overholder lovgivningen.
 - 4.7 At Slots- og Kulturstyrelsen i dialog med ejerne bør vælge at udarbejde handlingsplaner i stedet for at ophæve fredningerne.
5. Mail af 25. juni 2019 fra Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring. I mailen ønsker foreningen at fremsætte nogle betragtninger vedr. de sager, som har fået forlænget indsigelsesfristen til den 25. juni 2019:
- 5.1 At det bl.a. er takket være de mange B-fredninger, som gennem 1900-tallet er lagt ned over området, at Dragør har bevaret sit særpræg og sine særlige bygningstraditioner intakt.
 - 5.2 At Dragør i dag udgør et sjældent velbevaret bymiljø, hvis enestående kvaliteter ikke alene ligger i de enkelte huses fredningsværdier, men i lige så høj grad i den samlede helhed.
 - 5.3 At det skyldes bygningsfredningen, at bl.a. den ubrudte husrække Bjergerlav 3-11 kan opleves som en intakt bebyggelse i dag. Foreningen finder, at en fortsat fredning af bygningerne på Jens Eyberts Plads 3, Bjergerlav 5 og von Ostensgade 9 er særlig vigtig af hensyn til bymiljøet.
 - 5.4 At selv om Dragørs styrke ligger i bebyggelsens særlige struktur, kan de indstillede affredninger på sigt svække byens særpræg.
 - 5.5 At Dragør er en by, hvor helheden eller miljøet som hovedprincip tæller mere end det enkelte – oftest ganske anonyme – hus.
 - 5.6 At en [fremtidig] kulturmiljøfredning kan sikre facaderne og sammenhængen i de fine gamle strøg, som mange større og mindre byer byder på i deres centrum, og derudover tænke flere træk i omgivelserne ind i fredningen.
 - 5.7 At Dragørs optagelse på UNESCO-tentativlisten ikke harmonerer med affredninger i større antal.
 - 5.8 At de eksisterende fredninger så vidt muligt bør opretholdes eller konverteres til § 7a-fredninger, som derudover kan suppleres med andre tiltag.
6. Mail af 15. maj 2019 fra advokat Sven Hougaard, Advokatpartnerselskabet Németh Sigetty. Advokat Hougaard, der repræsenterer ejerne af Badstuevælen 3, Bjergerlav 5, Blegerstræde 16A/Rønne Allé 28A, Chr. Mølstedsgade 3, Fogdens Plads 14, Jens Eyberts Plads 3, Rønne Allé 40, von Ostensgade 9, von Ostensgade 10 og von Ostensgade 27, anfører bl.a.:
- 6.1 At de påtænkte fredningsophævelser bygger på en række forkerte oplysninger og misforståelser.
 - 6.2 At det ud fra ordlyden af bestemmelsen i bygningsfredningslovens § 8, stk. 2, tyder på, at fredningsværdierne fysisk skal være ændret,

siden fredningen fandt sted, for at fredningen kan ophæves, og at dette ikke er tilfældet for de pågældende ejere.

- 6.3 At de pågældende ejendomme i sin tid blev fredet som B-fredninger, det vil sige udvendige fredninger, og at ophævelsen i 1980 af A- og B-fredningerne ikke medførte en udvidet adgang til ophævelse af B-fredninger.
- 6.4 At Slots- og Kulturstyrelsens fortolkning af retten til at ophæve fredninger er tvivlsom med henvisning til forarbejderne fra 1997 til bygningsfredningslovens § 8, stk. 2.
- 6.5 At Kulturministeriets afgørelse af 30. august 2018 om fredningsophævelse af Vikingeskibshallen bekræfter, at en fredning alene kan ophæves, når der foreligger en helt særlig og usædvanlig situation.
- 6.6 At der, i det omfang fredningsværdierne ikke er endeligt gået tabt, skal laves en handlingsplan frem for en affredning.
- 6.7 At fredningsværdierne på de pågældende ejendomme knytter sig til bygningens ydre og således ikke er gået tabt.
- 6.8 At der ligeledes er grundlag for at drøfte, om de pågældende ejendomme skal omfattes af bygningsfredningslovens § 7a.
- 6.9 At de pågældende ejere er indstillet på at rette op på forhold, der i henhold til en udarbejdet handlingsplan ikke harmonerer med bygningens alder og ydre arkitektoniske udtryk, inden for en tidsfrist på eksempelvis 10 år eller i forbindelse med ejerskifte.
- 6.10 At Slots- og Kulturstyrelsen har udvist en betydelig grad af passivitet ved ikke blot at have haft kendskab til bygningsændringer, men i mange tilfælde rent faktisk at have godkendt de bygningsændringer, som nu angives som begrundelse for affredningen.
- 6.11 At Dragørs bevarende lokalplan ikke kan bruges som løftestang til at foretage en affredning, og at Dragør Kommune selv har meddelt, at lokalplanen ikke i tilstrækkeligt omfang kan sikre ejendommens bevaringsværdige ydre.
- 6.12 At Slots- og Kulturstyrelsen ganske oplagt har overtrådt en række forvaltningsretlige principper, idet klienternes bemærkninger og kommentarer til fredningsgennemgangen i 2013 ikke blev videregivet til Det Særlige Bygningssyn, der således vurderede sagen på et grundlag, der på en række væsentlige punkter var forkert.

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

Generelle betragtninger

Slots- og Kulturstyrelsen er meget positiv over for det store engagement i bevaringen af Dragørs historiske bymiljø, som kommer til udtryk i hørings-svarene, og som styrelsen også har erfaret gennem møder og offentlig debat i forbindelse med Fredningsgennemgangen 2010-2016.

Formålet med fredningsgennemgangen har været at beskrive fredningsværdierne i bygningerne og i den forbindelse at vurdere, om fredningsværdierne stadig er til stede. I tilfældet med de 14 ejendomme i Dragør har Slots- og Kulturstyrelsen vurderet, at der ikke er tilstrækkelige fredningsværdier i bygningerne. Spørgsmålet om en fortsat fredning har været forelagt Det Særlige Bygningssyn, som på baggrund af de manglende fredningsværdier udtalte, at fredningerne kunne ophæves. Slots- og Kulturstyrelsen tilslutter sig Bygningssynets indstilling.

Størsteparten af de fredede bygninger i Dragør blev fredet i 1944-50 uden forudgående besigtigelser af det indre og med det formål ”at bidrage til bevaringen af Dragørs meget værdifulde bybillede” (fredningsbeslutning af 30. marts 1944). Efter den gældende fredningslovgivning er dette ikke forhold, som fredningsinstrumentet skal løfte.

Kommentar til høringssvarene om sikring af samlede kulturmiljøer

Slots- og Kulturstyrelsen er fuldstændig enig i, at Dragørs historiske skippermiljø udgør en særegen og særdeles velbevaret helhed. Dette er naturligvis også baggrunden for, at byen i 2018 fik tildelt den danske Europa Nostra-pris og samme år blev optaget på UNESCO-tentativlisten. Styrelsen må dog samtidig gøre opmærksom på, at bygningsfredningsloven ikke giver mulighed for at frede eller forvalte bymæssige helheder.

Dette fremgår af lovbemærkningerne, da bygningsfredningsloven blev revideret i henholdsvis 1979 og 1997:

- ”Fredning efter bygningsfredningsloven tager ikke sigte på bevaring af sammenhængende bygningsmiljøer. Derimod er der i planlægningslovgivningen, især i kommuneplanloven og i naturfredningsloven, bestemmelser om bevaring af arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde miljøer, hvis enkelte elementer ikke hver for sig opfylder bygningsfredningslovens krav.” (Spalte 1648 til 1979-loven).
- ”... sammenhængende bygningsmiljøer af arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, hvis enkelte elementer ikke opfylder bygningsfredningslovens kvalitetskrav for fredning, må sikres gennem anden lovgivning: kommuneplanloven, saneringsloven, bygge-loven og naturfredningsloven.” (Spalte 1687 til 1979-loven).
- ”Beføjelserne til at værne sammenhængende bygningsmiljøer ligger hos kommunalbestyrelserne”. (Spalte 1705 til 1979-loven).
- ”Fredning efter bygningsfredningsloven tager ikke sigte på bevaring af sammenhængende bygningsmiljøer. Derimod er der i planlovens bestemmelser om kommune- og lokalplanlægning muligheder for bevaring af arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde miljøer, hvis enkelte elementer ikke hver for sig opfylder bygningsfredningslovens krav.” (Lobemærkning til 1997-loven, 4.2.1 Styrkelse af kommunernes bevarende planlægning).

Det fremgår heraf, at Folketinget har ønsket, at bevaringen af historiske bymiljøer er en kommunal opgave.

Slots- og Kulturstyrelsen finder, at ophævelsen af fredningerne er i overensstemmelse med den ansvarsfordeling, som er fastlagt i lovgivningen. Styrelsen noterer sig samtidig den gennemgående kritiske holdning til denne ansvarsfordeling, som kommer til udtryk i høringssvarene, men at tale om ”et hul i lovgivningen” er efter styrelsens opfattelse ikke korrekt, idet området er klart reguleret af hhv. planloven og bygningsfredningsloven. Slots- og Kulturstyrelsen er i øvrigt ikke bekendt med, at der skulle være en lovændring på området undervejs.

(Ad 1.2, 1.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2, 3.5, 4.2, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6, 6.11)

Kommentar til høringssvarene om bygningernes fredningsværdier og hjemlen til fredningsophævelse

Slots- og Kulturstyrelsen er opmærksom på, at de fredede bygninger i Dragør – med undtagelse af et mindre antal senere fredninger – alle blev fredet i den daværende klasse B. De B-fredede bygninger var ifølge bygningsfredningsloven af 1918 ”bygninger, hvis værdi vel er mindre fremragende [end de A-fredede bygningers], men hvis bevaring dog er af væsentlig betydning”. Der var lempelige regler for såvel udvendige som indvendige bygningsarbejder på de B-fredede bygninger, men det er ikke korrekt, at kun bygningernes ydre var fredet, sådan som det ofte fremføres. Ved en revision af bygningsfredningsloven i 1966 blev reglerne strammet, således at bygningsarbejder på de B-fredede bygningers facader herefter krævede tilladelse fra fredningsmyndigheden.

Med den ny bygningsfredningslov i 1979 blev fredningsklasserne A og B afskaffet, og reglerne ensartet, således at fredningsmyndigheden skulle give tilladelse til alle bygningsarbejder ud over almindelig vedligeholdelse på alle fredede bygninger.

Hvad angår de 14 ejendomme i Dragør, hvis fredning påtænkes ophævet, er Slots- og Kulturstyrelsen ikke enig i, at bygningsændringerne generelt skulle være sket før fredningen eller med fredningsmyndighedens godkendelse. Styrelsen kan heller ikke genkende, at der i en række tilfælde skulle være tale om forholdsvis små og reversible ændringer. Når det gælder fredningsværdier i ”anonym” arkitektur, som bygningerne i Dragør må henregnes til, lægger Slots- og Kulturstyrelsen særlig vægt på oprindelighed og på, at evt. udskiftninger er udført på traditionel vis. I alle de bygninger, hvis fredning påtænkes ophævet, er graden af oprindelighed lav, og boligerne domineres af moderne konstruktioner og indretninger såsom køkken-alrum, kogeøer, kvartsvingstrapper og tagetager med åbent til kip. Dertil kommer udvendige ændringer som bl.a. udskiftede vinduer, herunder termovinduer, ovenlys, store tagkviste og manglende skorstene.

Styrelsen har i de enkelte afgørelser taget konkret stilling til eventuelle fejl i beskrivelsen og vurderingen af bygningernes (manglende) fredningsværdier.

Slots- og Kulturstyrelsen må i den forbindelse understrege, at en af de afgørende forskelle på en fredet og en bevaringsværdig bygning er, at en fredet bygning også har fredningsværdier i det indre. Dog kan der være helt særlige tilfælde, hvor en bygningsfacade har så stor national betydning, at fredningen opretholdes på trods af manglende værdier i det indre. Det Særlige Bygnings-syn har i de 14 ophævelsessager individuelt vurderet, at bygningernes facader ikke i sig selv har tilstrækkelige værdier til en opretholdelse af fredningen.

Adgangen til at ophæve fredninger blev lettet i 1997. Hidtil havde bestemmelsen om fredningsophævelse, jf. bygningsfredningslovens § 8, stk. 2, haft karakter af en undtagelsesbestemmelse, som tog sigte på ”ekstraordinære forhold, hvor anvendelsen af proceduren i §§ 11-13 [om tilladelse til nedrivning og om statslig overtagelse] er åbenbart uhensigtsmæssig, umulig eller urimelig”. (Spalte 1693-1694 til 1979-loven)

Af lovbemærkningerne til revisionen af bygningsfredningsloven i 1997 fremgår det således:

”Mange af de tidligere B-fredede bygningers indre er uden væsentlige fredningsværdier. Som hovedregel kan disse bygningers bevaringsværdier i dag begrundes i de værdier, der knytter sig til gedefacadens kvalitet og betydning for gadebilledet, og mange af disse bygninger ville antageligvis ikke være blevet fredet i dag. En del af disse bygninger er efterhånden også blevet omfattet af bevarende lokalplaner, byplanvedtægter og tinglyste bevaringsbestemmelser, der sikrer bygningernes ydre fremtræden.

Der er derfor behov for løbende at vurdere, om de fredede bygninger fortsat repræsenterer de væsentlige arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, der kan begrunde deres status som fredede bygninger.

Der har hidtil ikke været gennemført en systematisk gennemgang af de tidligere B-fredninger, men det bør efter regeringens opfattelse være muligt at ophæve fredningen af en bygning, hvor fredningsværdierne er gået tabt. Med forslaget lettes adgangen til at ophæve fredninger, der har mistet deres fredningsværdi, og mere generelt at revidere fredningslisten.” (Lobemærkninger til 1997-loven, 4.3.4. Ophævelse af fredninger).

Det er med andre ord ikke nogen forudsætning for fredningsophævelse, at bygningens fredningsværdier er gået tabt under særlige omstændigheder, f.eks. som følge af ulovlige bygningsarbejder. Tværtimod åbner lovændringen i 1997 for, at fredningsmyndigheden kan foretage en samlet vurdering og udskillelse af de fredede bygninger, som savner værdier i det indre, og som

derfor retteligt hører hjemme i kategorien af bevaringsværdige bygninger, dvs. en revision af fredningslisten.

En systematisk gennemgang af alle fredede bygninger – dvs. ikke kun de tidligere B-fredede – blev iværksat i 2010 med en ændring af bygningsfredningsloven. Med Folketingets vedtagelse af fredningsgennemgangen var der taget højde for, at gennemgangen formentlig ville afdække bygninger med utilstrækkelige fredningsværdier, og at det følgelig ville føre til fredningsophævelser:

”Målet med fredningsgennemgangen er at sikre de bærende fredningsværdier for eftertiden. Men en konsekvens af gennemgangen forventes at blive, at der blandt de eksisterende fredede bygninger også findes bygninger, som ikke længere har tilstrækkelige fredningsværdier, eller hvor det ikke vil være muligt at reetablere disse, og at der som en følge heraf vil ske en affredning af bygninger.” (Bemærkninger til 2010-lovændringen <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=128136>)

Slots- og Kulturstyrelsen har således med fredningsgennemgangen udført en opgave, som Folketinget har besluttet. Styrelsen har besigtiget langt de fleste af landets fredede bygninger og har beskrevet deres fredningsværdier. I den forbindelse har styrelsen tillige vurderet, om den enkelte bygning fortsat har de tilstrækkelige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier til, at fredningen bør opretholdes.

Efter afslutningen på fredningsgennemgangen er bygningsfredningsloven blevet ændret ved tilføjelsen af en ny § 7a. Lovændringen trådte i kraft den 1. januar 2018. Formålet er at give ejere af fredede bygninger, hvis fredningsværdier alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, et større råderum for bygningsarbejder i det indre. Bygninger, hvis fredningsværdier er gået tabt, vil imidlertid fortsat kunne indstilles til fredningsophævelse efter bygningsfredningslovens § 8, stk. 2, ligesom den nuværende sondring mellem fredede og bevaringsværdige bygninger opretholdes, jf. Forslag til Lov om ændring af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer fremsat den 4. oktober 2017 af kulturministeren, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=193875>

Slots- og Kulturstyrelsen har på baggrund af lovændringen foretaget en fornyet vurdering af de bygninger i bl.a. Dragør, hvis ejere tidligere har fået meddelelse om påtænkt fredningsophævelse. Styrelsen har fundet, at i Dragør vil én blandt disse bygninger kunne komme i betragtning til at blive omfattet af de ændrede regler. Ejeren af den pågældende bygning er orienteret.

I flere høringsvar efterspørges handlingsplaner til genopretning af bygningernes fredningsværdier. I forbindelse med fredningsgennemgangen har ejerne af de mange fredede bygninger, som forbliver fredede, fået tilbudt en

gratis handlingsplan. Det primære formål med handlingsplanerne er at sikre de bærende fredningsværdier ved at skabe overblik over fremtidige vedligeholdelsesarbejder og ikke at genskabe allerede tabte fredningsværdier. Handlingsplanen er således ikke et tilbud til ejere af bygninger, hvis fredningsværdier er gået tabt og ikke meningsfuldt kan genoprettes.

(Ad 2.1, 2.2, 2.3, 3.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 5.1, 5.2, 5.3, 5.5, 5.8, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9)

Kommentar til høringssvarene om lokalplanredskabet

Slots- og Kulturstyrelsen noterer sig, at det allerede i forbindelse med de første 39 fredninger i Dragør i 1944 var en forudsætning for Det Særlige Bygningssyn, at Dragør Kommune aktivt medvirkede til bevaringen af byens særlige kvaliteter. I et brev af 30. marts 1944 skrev Bygningssynets formand, museumsdirektør Poul Nørlund, således til Dragørs Kommunalbestyrelse: ”Hertil vil jeg gerne føje en henstilling om, at kommunalbestyrelsen, der vel i denne forbindelse må siges at være den mægtigste og mest indflydelsesrige faktor, vil yde sin støtte til arbejdet for bevaringen af Dragørs overordentlig karakteristiske ældre bebyggelse, således at skæmmende nybygninger kan undgås indenfor den gamle del af byen. Efter byplanloven kan jo nu kommunalbestyrelsen skaffe sig en væsentlig indflydelse herpå, såfremt den lader udarbejde en byplan, og jeg skal henlede opmærksomheden på betydningen af, at den opgave at tilrettelægge en plan for byens fremtidige bebyggelse betros til en arkitekt, som er fortrolig med opgaver af denne art.” Opfordringen blev fulgt op med den første bevarende byplanvedtægt fra 1964.

Dragør Kommune har i databasen Fredede og Bevaringsværdige Bygninger, www.kulturarv.dk/fbb, registreret, at den nugældende Lokalplan 25 for Dragørs gamle bydel samt Lokalplan 3 for området Kongevejen i alt omfatter 747 bygninger. Til sammenligning har antallet af fredede bygninger inden for samme område hidtil været 90 (fordelt på 77 fredningssager). Andelen af fredede bygninger i Dragør hører til blandt landets højeste og vil fortsat gøre det, selv om et antal fredninger nu ophæves.

Samtidig illustrerer tallene med al ønskelig tydelighed, at bevaringsindsatsen i Dragør går på to ben – og har gjort det igennem mange år. Det er i høj grad kommunens og lokalsamfundets fortjeneste, at Dragør i dag fremstår så enestående velbevaret, at det har ført til både Europa Nostra-pris og en plads på UNESCO-tentativlisten. Efter Slots- og Kulturstyrelsens vurdering er der ingen grund til at frygte, at en reduktion i antallet af fredninger vil ændre situationen. Fredningsophævelserne får da heller ingen konsekvens for Dragørs plads på tentativlisten.

Endelig kan Slots- og Kulturstyrelsen henvise til Erhvervsstyrelsens vejledning ”Lokalplanlægning for bevaringsværdige miljøer i byer og på landet” (2018). Heri beskrives det bl.a., hvordan lokalplaner og bygningsfredning kan supplere hinanden: ”Lokalplaner er et godt redskab til at

håndtere og sikre bevaringsværdierne for bygninger, der tidligere har været fredet, men hvor fredningen er blevet ophævet.”,

https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/lokalplanlaegning_for_bevaringsvaerdige_miljoeer_i_byer_og_paa_landet.pdf, s.

17.

(Ad 1.1, 1.2, 2.3, 2.4, 3.4, 3.5, 4.2, 5.1, 5.3, 5.4, 5.7, 6.11)

Kommentar til høringsvarene om processen i forbindelse med de 14 påtænkte ophævelsessager

Slots- og Kulturstyrelsen har i forbindelse med fredningsgennemgangen 2010-16 besøgt langt de fleste af landets fredede bygninger og har beskrevet deres fredningsværdier. I den forbindelse har styrelsen tillige vurderet, om den enkelte bygning fortsat har de tilstrækkelige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier til, at fredningen bør opretholdes.

Bygningerne i Dragør har været besøgt og behandlet på samme måde som alle de andre bygninger, styrelsen har besøgt i forbindelse med fredningsgennemgangen. De medarbejdere, der har foretaget besigtigelserne, har gjort notater og taget fotografier med henblik på, at materialet kan indgå i styrelsens fremtidige sagsbehandling. I en bygning med meget få indvendige fredningsværdier vil besigtigelsen i sagens natur tage kortere tid end i en bygning, hvor der er behov for at registrere og dokumentere mange bevarede originale detaljer.

Ophævelsessagerne i Dragør er forløbet som tilsvarende ophævelsessager i andre dele af landet. De pågældende bygninger har været drøftet på teammøder med deltagelse af en fagchef og vurderet ud fra de samme faglige kriterier som alle andre fredede bygninger. Sagerne er blevet forelagt Det Særlige Bygningssyn, der i alle 14 sager har udtalt sig for en ophævelse af fredningen.

Forløbet er beskrevet i bygningsfredningsloven og på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, www.slks.dk. Styrelsen har i 2014 skriftligt orienteret de respektive ejere om, at den pågældende bygning vil blive forelagt Det Særlige Bygningssyn som en ophævelsessag. Efter Det Særlige Bygningssyn har udtalt sig, har ejerne fået besked om udtalelsens indhold samt tilsendt det oplæg, som Det Særlige Bygningssyn vurderede sagen ud fra. Den konkrete begrundelse for de enkelte ophævelser fremgår således af oplægget til Det Særlige Bygningssyn og af den efterfølgende udtalelse fra Bygningssynet.

Inden forelæggelsen af sagerne for Det Særlige Bygningssyn har Slots- og Kulturstyrelsen gennemgået Beboerforeningens kritiske kommentarer fra 2014 og indarbejdet dem i sit materiale, hvor det fandtes fagligt relevant. Styrelsen er bestemt ikke enig i, at materialet skulle have været fyldt med fejltagelser, hvilket kommenteres i nærværende og øvrige afgørelser.

Ejerne har haft en frist på mere end fire måneder til at komme med bemærkninger til fredningsophævelsen. Desuden har ophævelserne, som loven foreskriver, været offentligt bekendtgjort. For 10 af bygningerne er høringsfristen på anmodning blevet forlænget.

Slots- og Kulturstyrelsen har tilstræbt størst mulig åbenhed omkring fredningsgennemgangen, for en åben proces er forudsætningen for det lokale engagement, der skal sikre de bevaringsværdige kulturmiljøer. Samtidig skal styrelsen som myndighed naturligvis følge den gældende lovgivning med de begrænsninger i åbenheden, der deraf følger. Styrelsen kan derfor ikke genkende, at vi skulle have brudt indgåede aftaler i den forbindelse.

Slots- og Kulturstyrelsen er opmærksom på, at forløbet, fra besigtigelserne i Dragør fandt sted, til fredningsophævelserne blev forelagt Det Særlige Bygningssyn, har været langvarigt. Alle ejere blev dog i orienteringsbrevene af 21. marts 2014 oplyst om, at de respektive sager muligvis først ville blive forelagt for Det Særlige Bygningssyn, når fredningsgennemgangen var afsluttet på landsplan.

Slots- og Kulturstyrelsen kan afslutningsvis oplyse, at der indtil nu (pr. 15. august 2019) er truffet beslutning om fredningsophævelse i 234 sager som et resultat af fredningsgennemgangen. I 40 sager er beslutningen blevet påklaget til kulturministeren, som i 33 sager har stadfæstet styrelsens beslutning. De resterende sager er fortsat under behandling i Kulturministeriet. Sagen om fredningsophævelse af Vikingskibshallen i Roskilde er på ingen måde sammenlignelig med de 14 ophævelsessager i Dragør.

(Ad 3.4, 4.1, 4.3, 6.1, 6.10, 6.12)

De to ny høringssvar samt de supplerende bemærkninger og Slots- og Kulturstyrelsens bemærkninger hertil:

I brev af 18. juni 2020 skriver I som ejer:

I forhold til den fornyede høring

- At det er helt ekstraordinært, at en statslig styrelse tilbagekalder en afgørelse så langt inde i en proces, hvor der ikke blot er truffet afgørelse, men tillige indgivet en klage til Kulturministeriets departement.
- At den nye høring er i strid med forvaltningsloven, idet afgørelsen ikke lever op til begrundelseskravet i § 24, således har styrelsen siden den oprindelige høring modtaget en række nye informationer gennem jeres oprindelige høringssvar og klage til Kulturministeriet og styrelsen har foretaget en ny besigtigelse den 13. september 2019.
- At høringen den 20. november 2019 blot er en genfremsendelse af det oprindelige uoplyste og helt summariske høringstema fra januar 2019.

I forhold til udtalelsen fra formanden for Det Særlige Bygningssyn, som Slots- og Kulturstyrelsen sendte til orientering den 26. maj 2020, finder I:

- At styrelsen har foranstaltet udtalelsen ”formentlig for at intimidere ejerne”.
- At formanden uden at have konsulteret hele Bygningssynet forholder sig til en 6 år gammel indsigelse fra Beboerforeningen for Dragør Gamle By.
- At den juridiske kerne i sagen er om ”fredningsværdierne er gået tabt eller ikke længere kan opretholdes”.
- At ”formanden tilkendegiver, at det er mindre væsentligt, hvorvidt ændringer er sket med eller uden fredningsmyndighedernes tilladelse”.

Desuden anmoder I om aktindsigt i korrespondancen mellem styrelsen og formanden for Det Særlige Bygningssyn vedrørende udtalelsen.

Endelig gengiver I jeres hørings svar af 31. maj 2019 fuldt ud.

Efterfølgende har I ved brev af 20 august 2020 yderligere kommenteret formanden for Bygningssynets kommentarer. Det fremgår her, at I tager formandens kommentarer som udtryk for, at styrelsens oplæg til Bygningssynet om affredning af blandt andet Fogdens Plads 14 ”ikke har været dækkende og korrekte” – fordi styrelsen ikke har medtaget alle oplysninger fra Beboerforeningen for Dragør Gamle By.

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

I forhold til tilbagekaldelsen af styrelsens afgørelse af 24. september 2019 skete det, for at give jer mulighed for at få en aktindsigt, som I havde bedt om, men ikke fået rettidigt. Det har I nu fået og samtidig yderligere mulighed for at komme med bemærkninger.

I forhold til at der skulle være nye oplysninger i sagen, som burde være nævnt i høringsbrevet af 20. november 2019, finder Slots- og Kulturstyrelsen, at der ikke er nye oplysninger af relevans for vurderingen af de eksisterende fredningsværdier. Det bemærkes desuden, at styrelsens besigtigelse den 13. september 2019 bekræftede styrelsens beskrivelse af fredningsværdier i 2013.

I fortsættelse heraf bekræfter styrelsen, at høringsbrevet af 20. november 2019 alene er en genfremsættelse af forslaget af 24. januar 2019 om at ophæve fredningen af Fogdens Plads 14, samt at styrelsen finder forslaget velbelyst.

I forhold til formanden for Det Særlige Bygningssyns udtalelse har styrelsen redegjort for baggrunden i følgebrevet. Formålet var at afklare, om det fulde materiale fra Beboerforeningen burde være forelagt for Bygningssynet. Det

skal desuden bemærkes, at det er formanden, der tilrettelægger Det Særlige Bygningssyns arbejde i samarbejde med sekretariatet jf. Bekendtgørelse nr. 840 om Det Særlige Bygningssyn af 24. juni 2018, § 5, stk. 2.

Formanden konkluderer, at han ikke finder, ”at der i beboerforeningens fremsendte materiale er oplysninger, der, hvis de havde indgået i styrelsens sagsfremstilling, ville have haft betydning for helhedsvurderingen af de enkelte bygninger og affredningsindstillingerne.”

Referatet om byggearbejder er ikke dækkende for formandens kommentar og er refereret ude af konteksten. Både i forhold til byggearbejdernes betydning for fredningsværdien og spørgsmålet om forståelsen af bygningsfredningslovens § 8, stk. 2 vil Slots- og Kulturstyrelsen desuden henvise til styrelsens bemærkninger ovenfor på side 5-6 og 12-14 i nærværende brev.

I mail af 13. maj 2020 skriver Beboerforeningen for Dragør Gamle By

- At Slots- og Kulturstyrelsen ikke respekterer de byggetilladelser styrelsen har givet.
- At de foreslåede affredninger er en forringelse af det samlede kulturmiljø i Dragør.
- At foreningen opfordrer til, at de berørte ejendomme i stedet for affredning overføres til § 7a.

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

Ovennævnte punkter er en gentagelse af synspunkterne i foreningens tidligere høringssvar af 2. juni 2019. Styrelsen har således allerede forholdt sig til spørgsmålet om byggetilladelser på side 5-6, til spørgsmålet om det samlede kulturmiljø på side 11-12 og til spørgsmålet om § 7a på side 14.

Sammenfattende er der således ikke kommet nye oplysninger frem, der ændrer Slots- og Kulturstyrelsens opfattelse af den manglende tilstedeværelse af fredningsværdier i hovedhuset Fogdens Plads 14.

Klagevejledning

I kan klage til kulturministeren over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor beslutningen er offentligt bekendtgjort på styrelsens hjemmeside, <https://slks.dk/omraader/kulturarv/bygningsfredning/fredning-saadan-foregaar-det/nye-fredninger-ophaevelser-mv/>. Offentliggørelserne på hjemmesiden er sorteret alfabetisk efter, hvilken kommune ejendommen ligger i.

Hvis I ønsker at klage, skal I indgive klagen skriftligt til Slots- og Kulturstyrelsen. I kan indsende klagen pr. mail til bygogplan@slks.dk.

Styrelsen sender klagen videre til Kulturministeriet sammen med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Hvad I skal være opmærksomme på

Når Slots- og Kulturstyrelsen har offentliggjort beslutningen om ophævelse af fredningen, må der ikke inden for 4 uger foretages byggearbejde e.l. ud over almindelig vedligeholdelse uden tilladelse fra styrelsen.

Offentlig bekendtgørelse og tinglysning

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af beslutningen på sin hjemmeside,

<https://slks.dk/omraader/kulturarv/bygningsfredning/fredning-saadan-foregaar-det/nye-fredninger-ophaevelser-mv/>, og aflyse fredningen. I vil modtage en kopi af aflysningen, når den foreligger.